

ФАХОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ДОСЛІДНИКІВ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ

Мищенко С.Г., канд. пед. наук

викл.-метод., викл. вищ. кат.

Дон Є.Ю., викл. вищ. кат.

Харківський машинобудівний коледж

Актуальність питання зумовлено концептуальними засадами модернізації вітчизняної системи вищої інженерної освіти.

Входження України в європейський освітній та соціокультурний простір посилює значущість питань інтегрування освіти, науки та практичної діяльності, актуалізує потребу критичного аналізу проблем підготовки інженерних кадрів, оскільки рівень соціально-економічного розвитку України як суверенної держави здебільшого залежить від розкриття їх творчого потенціалу. Потребує значного підвищення ефективності освітній процесу, в напрямі розвитку наукової компетентності майбутніх інженерів-дослідників. Нові умови господарювання потребують, насамперед, сформованості професіоналізму особистості фахівців.

На вимогу сьогодення вища інженерна освіта орієнтована на компетентнісний підхід, що наповнює традиційний освітній процес особистісно-орієнтованим, практично-спрямованим, гуманістичним змістом. Це передбачає концентрування освітнього процесу не на змісті навчальних дисциплін, а на особистості здобувача освіти, тобто є людино-центрованим.

Процес здобуття інженерної освіти, пов'язаний з професійним розвитком фахівців, і є актуальною та значущою проблемою. Фахівці нової генерації повинні володіти не лише фаховими компетенціями, а також, мати потужний науковий потенціал, який закладається з формуванням наукової компетентності. Сучасні освітні програми як за освітньо-професійним так і за освітньо-науковим рівнем підготовки орієнтовані на компетентнісний підхід.

Сутність наукової компетентності майбутнього інженера-дослідника, визначається сформованою сукупністю високого рівня теоретико-методологічних і фахових знань, практичних умінь і навичок організації науково-дослідницької діяльності та значного ступеня рефлексії професійної діяльності. Це наявність особливого наукового мислення, здатність до вивчення матеріалів наукових досліджень і трансформації основних теоретичних положень у зміст навчальних дисциплін фахової підготовки. Зазначимо також уміння

визначати власний науковий інтерес, реалізувати свій науковий потенціал, досліджуючи актуальну наукову проблему, організувати результативну наукову діяльність.

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття майбутнім фахівцем теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Сучасне суспільство характеризується неспинним зростанням науково-технічного прогресу, що в свою чергу, мобілізує у фахівця самоосвіту, саморозвиток, самовдосконалення, здатність генерувати нові прогресивні ідеї і втілювати їх в процесі професійної діяльності, що стає можливим при сформованому новому типу мислення – інтегративному. Інтегративне мислення спричиняється поєднанням підструктур образного та раціонального мислення, що найбільш вдало можна застосовувати у процесі професійної підготовки. Інтегративне мислення дозволяє об'єднувати знання про об'єкти та явища дійсності з їх функціональним призначенням. Причиною цього об'єднання стає системне уявлення про об'єкти пізнання, а наслідком – практичність знань, уміння їх використовувати в професійній діяльності, виявляючи креативність.

Освітньо-наукова програма підготовки майбутніх інженерів-дослідників в інтегрованому своєму варіанті результується у надбання майбутнім фахівцем здатності до управління своєю навчальною діяльністю шляхом формування і подальшого оптимального використання індивідуальних когнітивних і метакогнітивних навчальних стратегій, використання рефлексивної оцінки, а також самостійного і компетентного регулювання якісного змісту і кількісного обсягу своєї навчальної діяльності, що в результаті приводить до ефективної організації в подальшому своєї професійної діяльності в мінливих умовах сучасного світу.